

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Ворошилов. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 56
(18 серпня 2015 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРИ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	2
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА.....	6
ВИКОНАВЧА ВЛАДА.....	8
ПОЛІТИКА	16
ЕКОНОМІКА	21
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	25

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун висловив стурбованість загостренням конфлікту в Донбасі і закликав до термінових кроків для деескалації

«Генеральний секретар серйозно стурбований ескалацією насильства на сході України, що, як повідомляється, призвело до загибелі цивільних осіб з обох сторін контактної лінії. Він обізнаний про повідомлення про залякування, спрямовані на спеціальну моніторингову місію ОБСЄ в Україні, і очікує від усіх сторін повністю поважати роль ОБСЄ, а також її персонал та обладнання», – йдеться в заяві прес-служби ООН.

Глава ООН закликав усі сторони «продовжувати діалог і повною мірою слідувати букві і духу Мінських домовленостей, включаючи те, що стосується використання важкої зброї». У цьому зв'язку він закликав вжити «термінових кроків для деескалації нинішньої ситуації».

Раніше РНБО ухвалила рішення про тимчасове закриття транспортних коридорів через лінію розмежування у Донбасі в районі населених пунктів Майорське і Зайцеве.

Генсек підкреслив необхідність надати «вільний доступ для гуманітарної допомоги, а також забезпечити вільне переміщення для громадян всередині країни». Він також висловився на «підтримку суверенітету і територіальної цілісності України» (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net/world/worldabus/3552398-hensek-oon-pryzval-k-srochnym-shaham-dlia-deeskalatsyy-na-donbasse>). – 2015. – 17.08).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Миськевич, власкор НЮБ НБУВ

Проблеми легітимності та інклюзивності в процесі проведення конституційної реформи в Україні

Питання реформування Основного закону стало ключовим для українського сьогодення та продовжує викликати численні суспільно-політичні дискусії на різних рівнях. У нинішніх складних умовах Конституція України перестала відображати суспільний консенсус щодо основних засад побудови й розвитку держави. Водночас необхідність удосконалення Основного закону наразі зумовлена обраним європейським вектором розвитку нашої країни та відповідними вимогами до українського законодавства з боку західного співтовариства. У своєму зверненні до

українського народу з нагоди 19-ї річниці Конституції України П. Порошенко зазначив, що Конституція в сучасних динамічних історичних умовах повинна адекватно реагувати на глобальні зміни та виклики часу, зберігаючи свої ключові принципи й положення. За словами Президента, головною ідеєю прийдешніх конституційних змін буде побудова сильної держави через добробут і сталий розвиток громад.

На початку березня поточного року Указом Президента № 119/2015 було затверджено спеціальну Конституційну Комісію із 60 експертів, що увійшли до складу трьох робочих груп під головуванням спікера Верховної Ради України В. Гройсмана. Завданням комісії стала розробка проекту змін щодо регулювання прав, свобод і обов'язків людини та громадянина, підготовка плану децентралізації, а також удосконалення конституційних засад правосуддя. Нагадаємо, що раніше в Україні опрацюванням Основного закону займалася створена у 2012 . Конституційна Асамблея, яку було ліквідовано в грудні 2014 р. Потрібно зауважити, що сам статус новоствореної Конституційної Комісії, як спеціального допоміжного органу при главі держави, фахівці знаходять доволі суперечливим. М. Савчин, доктор юридичних наук, директор Центру правотворчості УжНУ, припускає, що таке визначення має підкреслити факт ініціювання ревізії конституційних положень главою держави. Однак Президентові, на думку М. Савчина, слід підготувати такий конституційний законопроект (законопроекти), який би мав високий рівень легітимності, тому, з поваги до експертного середовища та вимог демократичної легітимності, такому органу доречніше було надати статус дорадчого, оскільки Президент має бути зв'язаний позиціями, які виражають консенсус всередині експертного середовища.

Перманентний конституційний процес в Україні завжди був пов'язаний із проблемою комунікації суспільства та влади. Усі його попередні етапи, зокрема 1996, 2004, 2010 та 2014 р., були зумовлені різними обставинами та викликали серйозні питання щодо їх легітимності. На жаль, проведення нинішньої роботи з реформування конституційних положень знову не відзначається бажаною транспарентністю та реальною участю в ній громадянського суспільства. Тож проблема легітимності Основного закону для України наразі є не просто актуальною, а й наболілою. До того ж після подій Майдану та проголошених ним нових свобод та цінностей, для проєвропейської України повернення Головному закону легітимності стало справою честі, адже запит на зміну Конституції прозвучав саме під час революції Гідності.

Дана проблематика стала предметом обговорень у професійних колах, серед яких варто відмітити змістовну та захопливу конференцію на тему: «Конституційна реформа в Україні та міжнародний досвід інклюзивного та легітимного конституційного процесу», проведеної 25 червня Міжнародним центром перспективних досліджень. Учасниками обговорення стали вітчизняні та закордонні експерти, які поділилися досвідом та враженнями від проходження конституційного процесу в Україні. Серед присутніх – заступник глави Адміністрації Президента України О. Філатов, генеральний

директор незалежної міжнародної миротворчої організації Interpeace С. Вебер, директор Програми «Розроблення Конституції заради миру» М. Брант, член Конституційної Комісії, голова ради ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив» І. Когут та ін. Абсолютною більшістю доповідачів було визнано існуючу в країні проблему діалогу влади та суспільства, непрозорість проведення реформи. Лейтмотивом заходу стала думка про те, що навіть найкраща Конституція не матиме значення для суспільства, якщо не отримає легітимізації з боку громадян. Присутні члени експертної комісії визначили незалучення громадської ініціативи основною вадою конституційного процесу. «Влада вважає, що громадськість не здатна працювати над такими складними питаннями як текст Конституції, але це не так, і цю ситуацію необхідно виправляти», – зазначив у своєму виступі виконавчий директор Фонду «Відродження» Є. Бистрицький.

Надзвичайний і Повноважний Посол України О. Чалий у свою чергу підтвердив необхідність реформування Конституції, розглянувши зміни до Основного закону як необхідну умову досягнення миру в країні. Він підкреслив, що ключовим моментом зміни Конституції має бути її легітимність. «Влада не чує суспільство. Майдан вмирав не за те, щоб зміни до Конституції відбувалися кулуарно. Силowe прийняття Конституції означатиме її несприйняття суспільством», – наголосив дипломат. Також ним було озвучено пропозицію створити спеціальний портал для публічних інтернет-обговорень майбутньої Конституції, який би забезпечив реальну участь громадськості в конституційному процесі.

Неабиякого пошвавлення в процес обговорення внесла промова заслуженого юриста України, голови правління громадського об'єднання «За демократію через право», М. Ставнійчук. Вона достатньо різко розкритикувала закритий режим роботи над реформою, вчергове наголосивши на необхідності відкривати конституційний процес, робити його інклюзивним і по формі, і по суті: «Необхідно, щоб Конституція набула легітимності у всіх трьох сенсах – і як політико-правовий договір, і як основа законодавства, і як акт прямої дії». Особливе занепокоєння в експерта викликала відсутність матеріалів нинішньої Конституційної Комісії у відкритому доступі, а надто той факт, що в Україні лише одиниці знають про те, які напрацювання було передано на розгляд до Європейської комісії «За демократію через право» (офіційна назва Венеціанської комісії). Відомо, що за висновками цієї комісії більшість пунктів проекту змін до Основного закону таки отримали серйозні зауваження. Загальної підтримки удостоїлася лише частина з плану децентралізації¹.

Нещодавно Голова Верховної ради В. Гройсман заявив, що Конституційна Комісія вже затвердила проект змін до Основного закону в частині децентралізації з урахуванням пропозицій Венеціанської комісії та передає його Президенту. Очікується, що реформа Конституції в частині

¹ Нагадаємо, що проведення конституційної реформи в контексті децентралізації передбачено також у Мінських домовленостях-2, підписаних 12 лютого поточного року.

децентралізації повинна завершитися до 25 жовтня. Також планується відвести відповідний термін на перехідні положення, оскільки необхідним буде внесення змін майже до 500 законів.

Згідно з проектом децентралізації, місцевим громадам передається увесь обсяг повноважень, які вони здатні ефективно забезпечити. Проте, як не дивно, до самих громад, депутатів районних та сільських рад доходить мізерно мало інформації стосовно реформи, відтак шанси на можливість вчасної апеляції з їх боку практично дорівнюють нулю. До того ж подібна невизначеність та неясність прийдешніх змін та їх наслідків апріорі зумовлює протестне несприйняття навіть завідома перспективних трансформацій.

Утім, серед оглядачів побутує думка і про те, що така розкіш як інклюзивність, може надто дорого обійтися державі в майбутньому, позаяк врахування «громадських» інтересів так чи інакше посилює патерналістичні позиції в суспільстві та гальмує економічний розвиток. Як приклад згадуються переламні часи перших років незалежності України. Тоді її перший Президент Л. Кравчук не наважився на радикальне реформування та модернізацію звичного устрою життя суспільства, чим, власне, і зацементував «совко вість» у свідомості співвітчизників зі всіма впливовими звідти наслідками – від катастрофічного падіння економіки до хронічного для української буденності протистояння полярних стереотипних поглядів, що так трагічно проявили себе сьогодні.

Радикальна перебудова чи інклюзивність – подібний непростий вибір ставав на шляху державних перетворень не однієї країни. Так, свого часу Польща розпочала реформування з так званої шокової терапії; Тунісу вдалося уникнути громадянської війни завдяки саме «інклюзивній» конституції, щоправда, за рахунок економічних збитків; стрімкі грузинські реформи завершилися для самих реформаторів політичним фіаско... Цікаво, але заглиблюючись у такі поняття як інклюзивність та легітимність (у контексті законодавчих перетворень та реформ), мимоволі доходиш парадоксального висновку про те, що реальні умови для можливості проведення переформатування держави на демократичних засадах з'являються здебільшого тільки після здійснення рішучих та радикальних, «не інклюзивних» за своєю суттю кроків.

У контексті поточного конституційного процесу додамо, що наразі експертна спільнота, з одного боку, прогнозує провал реформи у разі, якщо владі не вдасться забезпечити відкритість та інклюзивність конституційного процесу, з іншого – констатує неготовність громадян до вдумливого і зваженого аналізу в цілому та втілення задекларованих змін зокрема (особливо стосовно сфери місцевого самоврядування). Між тим, зміни Основного закону під кожну політичну ситуацію, що стають результатом домовленостей вітчизняних еліт, вже стали для України традицією, а протистояння політичних сил, що зводиться до особистої вигоди, перетворює законодавство країни на об'єкт маніпуляцій, не залишаючи шансів для розумних компромісів, яких так іноді потребує держава

(Матеріал підготовлено з використанням інформації таких джерел: Сайт міжнародного центру перспективних досліджень (<http://www.icps.com.ua/>); радіо Свобода (<http://www.radiosvoboda.org>); Інформаційно-аналітичний центр (<http://mediarnbo.org/>); сайт суспільно-політичного руху «Правда» (<http://www.pravda.org.ua/>); Апостроф (<http://apostrophe.com.ua/>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова палати депутатів Італійської Республіки Л. Болдріні надіслала відповідь на лист Голови Верховної Ради України В. Гройсмана, у якому він висловив занепокоєння своїй італійській колезі через інформацію щодо намірів окремих представників політичної партії «Рух п'яти зірок» восени поточного року відвідати Крим на запрошення окупаційної російської влади.

У листі керівника українського парламенту зазначалося, що подібні дії італійських парламентарів грубо суперечитимуть нормам міжнародного права, українському законодавству та консолідованій позиції Європейського Союзу щодо неприйнятності окупації Росією території Автономної Республіки Крим.

Л. Болдріні у своєму листі-відповіді наголошує на незмінності офіційної позиції Італії щодо анексованого Російською Федерацією Криму. Вона зазначила, що наміри деяких італійських депутатів відвідати Крим є їхньою власною ініціативою: «Якщо такий візит відбудеться, він не вплине на офіційну позицію Італії щодо окупації і подальшої анексії Криму Російською Федерацією. Дійсно, моя країна завжди повністю поділяла позицію Європейського Союзу, який рішуче засуджує і не визнає анексії, заявленої Російською Федерацією».

Водночас у листі «відзначено важливість для італійської сторони подальшого зміцнення дружніх українсько-італійських міжпарламентських відносин» *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 13.08).*

Відбулося виїзне засідання Антикризового економічного штабу під керівництвом голови Комітету з питань промислової політики та підприємництва В. Галасюка.

У Львові під керівництвом голови Комітету з питань промислової політики та підприємництва В. Галасюка 12 серпня 2015 р. було проведено перше засідання Антикризового економічного штабу з представниками підприємств машинобудівної та будівельної галузей, а також деревообробної, легкої та харчової промисловості Львівщини. У заході взяли участь перший заступник Комітету з питань економічної політики Ю. Соловей, перший

заступник голови Львівської обласної державної адміністрації Р. Замлинський, депутат Львівської обласної ради Ю. Візньак, керівники провідних підприємств Львівщини, а також експерти.

Керівники підприємств Львівщини порушили ряд проблем податкової, регуляторної та фінансово-кредитної сфер, найгострішими серед яких виявилися питання щодо руйнівного для промисловості монополізму енергопостачальних компаній, недосконалих процедур державних закупівель, через які штучно вимиваються обігові кошти підприємств-постачальників, непомірного податкового тиску на фонд оплати праці, що обумовлює її тінізацію, а також відсутності дієвих інвестиційних стимулів порівняно з іншими країнами.

В. Галасюк запропонував механізми розв'язання озвучених підприємцями проблем через законодавчу ініціативу та парламентський контроль. Перший заступник голови Львівської облдержадміністрації Р. Замлинський запропонував усебічну підтримку діяльності штабу на Львівщині. Учасники засідання домовилися про системну співпрацю (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2015. – 14.08*).

Протягом лютого – липня 2015 р. Комітет з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи розглянув близько 200 питань.

Зокрема, як повідомили інформаційному управлінню в секретаріаті комітету, за цей період були прийняті Верховною Радою України в цілому та підписані Президентом України три законопроекти, щодо розгляду яких комітет було визначено головним:

1. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони тваринного світу» (від 09.04.2015 р. № 322-VIII). Метою Закону є посилення заходів з охорони тваринного світу, а також охорона середовищ існування тваринного світу; боротьба з браконьєрством; збереження територій природно-заповідного фонду України; приведення законів України до норм міжнародного екологічного права.

2. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони біорізноманіття» (від 09.04.2015 р. № 323-VIII). Метою Закону є посилення заходів щодо охорони біорізноманіття та вдосконалення охорони об'єктів Червоної книги України; збереження територій природно-заповідного фонду України; охорона середовищ існування об'єктів біорізноманіття; приведення законів України до норм міжнародного екологічного права; зміцнення авторитету України на міжнародній арені.

3. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення прозорості видобувних галузей в Україні» (від 16.06.2015 р. № 521-VIII). Метою Закону є забезпечення можливості отримання фінансової інформації та інформації про господарську діяльність для підготовки звіту про платежі видобувних компаній до бюджету України й доходи уряду від

їхньої діяльності відповідно до вимог стандарту ініціативи прозорості видобувних галузей; створення сприятливого інвестиційного клімату, умов подолання корупції, ефективного конкурентного середовища (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2015. – 13.08*).

У Верховній Раді зібрано вже 109 підписів за розгляд у сесійній залі питання про висловлення недовіри Генеральному прокурору В. Шокіну. Про це на брифінгу в понеділок, 17 серпня, заявив народний депутат Є. Соболев, передає кореспондент УНН.

Є. Соболев нагадав, що, згідно із законодавством, потрібен ще 41 підпис для розгляду питання про висловлення недовіри Генпрокурору.

Відповідно до законодавства, Верховна Рада для розгляду питання про висловлення недовіри Генпрокурору має зібрати 150 підписів (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 17.08*).

У вересні Верховна Рада, як очікується, затвердить нових членів Центральної виборчої комісії. Про це заявив народний депутат із фракції БПП А. Герасимов, передає УНН з посиланням на прес-службу політсили.

За його словами, на сьогодні ЦВК виконує свої обов'язки легітимно, оскільки, за новими змінами в законі, будь-який член комісії працює, допоки не буде замінений наступним членом. «Насправді, щоб відправити ЦВК у відставку, потрібно 300 голосів. Тому кращий шлях – призначити нових членів, для цього потрібно 226 голосів.... Думаю, що вже у вересні Верховна Рада затвердить нових членів ЦВК», – сказав А. Герасимов.

Він також зазначив, що фракція БПП уже подала свої кандидатури на членів ЦВК. При цьому він додав, що нині недоцільно міняти весь склад комісії у зв'язку з початком виборчої кампанії.

«Ми прийняли новий закон про вибори, і нам потрібно навчити 200 тис. людей, як правильно провести ці вибори», – сказав А. Герасимов (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2015. – 14.08*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з президентом Республіки Польща А. Дудою.

Глава Української держави привітав А. Дуду із вступом на посаду президента Польщі та побажав польському колезі успіхів у відповідальній роботі на благо польського народу.

Сторони висловили переконання, що відносини стратегічного партнерства між Україною та Польщею, які базуються на спільних європейських цінностях, міцних традиціях дружби і взаємної довіри,

поглиблюватимуться й надалі.

Президент України подякував за послідовну та тверду підтримку Польщею зусиль України, спрямованих на встановлення миру та політичне врегулювання ситуації на Донбасі.

П. Порошенко звернув увагу на збільшення кількості обстрілів з боку бойовиків останнім часом.

У свою чергу А. Дуда запевнив, що Польща й надалі залишатиметься надійним партнером Української держави в питаннях досягнення безпеки на Європейському континенті та збереження трансатлантичної єдності в контексті російської агресії.

П. Порошенко також відзначив провідну роль Польщі у підтримці України на шляху європейської та євроатлантичної інтеграції.

А. Дуда підтвердив готовність польської сторони продовжувати послідовну політику активної підтримки втілення проєвропейських реформ в Україні. Сторони домовилися, що найближчим часом спеціальний посланник президента Польщі відвідає Україну з метою узгодження дорожньої карти двостороннього політичного діалогу та підготовки майбутнього українсько-польського саміту (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 14.08).

Президент України П. Порошенко вніс до Верховної Ради України законопроекти щодо реформування системи виконання судових рішень і рішень інших органів, які спрямовані на підвищення ефективності діяльності органів та осіб, що здійснюють примусове виконання рішень та забезпечення належної реалізації завершальної стадії судового розгляду.

Законопроекти «Про виконавче провадження» та «Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів» передбачають впровадження комбінованої системи виконання рішень шляхом модернізації служби державних виконавців та запровадження інституту приватних виконавців, що є новелою в українському законодавстві, визначають основи організації та діяльності з примусового виконання рішень державними й приватними виконавцями, їхні завдання та правовий статус тощо.

Якісно нові процедурні механізми виконання рішень реалізовано в проекті закону «Про виконавче провадження». Так, законопроект передбачає формування відкритого єдиного реєстру боржників, запроваджує автоматизацію процедур виконання рішень шляхом електронної реєстрації документів, повного фіксування процесуальних рішень і виконавчих дій в автоматизованій системі, оптимізує терміни проведення виконавчих дій, посилює відповідальність боржника у виконавчому провадженні, істотно підвищує розміри штрафів, що накладаються виконавцем, визначає перелік питань, що не можуть виконуватися приватними виконавцями тощо.

Також упроваджується інститут судового контролю за виконанням

рішень, що забезпечить повноцінну реалізацію права особи на справедливий суд, оскільки виконання судового рішення є невід'ємним елементом права на судовий захист, передбаченого ст. 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод.

Коментуючи внесення зазначених законопроектів, О. Філатов, заступник глави Адміністрації Президента України та координатор Ради з питань судової реформи, зазначив: «Забезпечення своєчасного примусового виконання судових рішень та рішень інших органів, підвищення ефективності виконавчого провадження та реорганізація системи виконання судових рішень є одним з пріоритетних завдань в рамках реалізації судової реформи, адже сьогодні частка реального виконання судових рішень є надзвичайно низькою. Внесений до Верховної Ради пакет законопроектів, розроблений спільно народними депутатами, експертами Міністерства юстиції України та Ради з питань судової реформи, спрямований на виправлення цієї ситуації та виконання зобов'язань держави щодо забезпечення права кожного на справедливий суд» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 14.08).

Указом Президента України «Про утворення військово-цивільних адміністрацій» утворені районні військово-цивільні адміністрації (ВЦА) по лінії розмежування в Донецькій області: Артемівська, Володарська, Костянтинівська, Тельманівська, Ясинуватська. Також, відповідно до Указу, утворено кілька ВЦА в Луганській області, а саме в містах Рубіжне, Лисичанськ, Новодружеськ, Привілля. Указ підготовлено з урахуванням звернень голів Донецької та Луганської ОДА.

Як прокоментував перший заступник глави Адміністрації Президента України В. Ковальчук, «військово-цивільні адміністрації в кількох районах Донецької та містах Луганської області по лінії розмежування були утворені враховуючи загострення у зоні проведення антитерористичної операції у зв'язку із здійсненням Російською Федерацією збройної агресії проти України, необхідністю уникнення терористичної загрози та для забезпечення безпеки громадян України» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2015. – 14.08).

Президент П. Порошенко зустрівся з уповноваженим Президента з прав людей з інвалідністю В. Сушкевичем напередодні звіту України в Організації Об'єднаних Націй.

Глава держави відзначив активну діяльність В. Сушкевича. Президент підкреслив, що Україна переживає складні часи й держава має збільшити увагу до розв'язання проблем людей з інвалідністю. Особливо важлива допомога учасникам АТО, зокрема в питанні протезування та психологічної реабілітації. «Сьогодні це ті люди, які в першу чергу потребують уваги,

допомоги та психологічної реабілітації, що допоможе адаптуватися і забезпечити нормальну інтеграцію. Держава завжди має бути повернута обличчям до них», – підкреслив Президент.

В. Сушкевич доповів Президенту про результати роботи. Так, вдалося знайти компроміс з урядом та зберегти пільги на проїзд у транспорті для інвалідів, у питанні оподаткування пенсій, а також виплат, вирішено питання щодо фінансування громадських організацій інвалідів.

Уповноважений Президента повідомив про проблеми в питанні протезування, зокрема загрозу зупинки надання допомоги через корупційні схеми, які існували. «Нам вдалося разом з міністром соціальної політики та при підтримці міністра охорони здоров'я знайти механізм, який убезпечить від зупинки протезування», – сказав В. Сушкевич. Щодо реабілітації воїнів АТО, то це питання обговорювалося уповноваженим Президента з представництвом НАТО в Україні й були досягнуті домовленості про допомогу (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>)*). – 2015. – 15.08).

14 серпня Прем'єр-міністр України А. Яценюк провів телефонну бесіду з прем'єр-міністром Республіки Молдова В. Стрельцем за ініціативою молдовської сторони. Глава українського уряду привітав свого колегу з нещодавнім призначенням на відповідальну державну посаду і висловив впевненість у плідному розвитку двосторонніх відносин між обома країнами та результативній й ефективній співпраці між урядами двох держав.

Співрозмовники обговорили актуальні питання порядку денного двостороннього співробітництва. Зокрема, було домовлено про прискорення підготовки чергового засідання Міжурядової українсько-молдовської змішаної комісії з питань торговельно-економічного співробітництва, а також окреслено пріоритетні завдання економічної і торговельної взаємодії та координації зусиль у безпековій сфері.

Прем'єр-міністр Молдови висловив вдячність за активний і плідний діалог з Україною та запевнив у підтримці з боку молдовського народу в справі захисту територіальної цілісності й незалежності Української держави, миру та безпеки в усьому регіоні.

Прем'єр-міністр України прийняв запрошення свого колеги здійснити візит до Республіки Молдова (*Урядовий портал (<http://www.kmi.gov.ua>)*). – 2015. – 14.08).

Прем'єр-міністр України А. Яценюк очікує, що до початку опалювального сезону 4,5 млн субсидій будуть призначені для українських сімей. «Практично кожен третій українець отримає субсидію», – сказав глава уряду у «10 хвиликах» у неділю, 16 серпня.

А. Яценюк наголосив, що сьогодні вже понад 2 млн українських сімей повірили в те, що держава реально допомагає заплатити рахунки за житлово-

комунальні послуги. Глава уряду нагадав, що минулого року субсидію отримували 450 тис. українських родин.

Прем'єр підкреслив, що уряд максимально спростив оформлення документів на отримання субсидії. Не потрібно бігати за довідками та вказувати власний дохід, немає жодних штрафів та іншої відповідальності за неправильно заповнені папери. «Всі бюрократичні перепони зняті. Українські родини безпосередньо з державного бюджету отримують компенсацію за рахунки на газ, електроенергію, воду і житлово-комунальні послуги в цілому», – наголосив А. Яценюк.

Прем'єр-міністр України повідомив, що до 1 вересня будуть повторно розіслані бланки заяв, декларацій і роз'яснювальний лист від уряду України. «В бюджеті є гроші для кожної родини, яка потребує допомоги держави в компенсації за високі енерготарифи», – звернувся до українців А. Яценюк (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 16.08*).

На засіданні Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій у п'ятницю, 14 серпня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк доручив керівництву обласних державних адміністрацій невідкладно скликати комісії для посилення безпеки лісових територій. Зокрема, він віддав доручення ввести додаткові заходи контролю та зупинити полювання.

Глава уряду нагадав, що, згідно з чинним законодавством, обмеження полювання здійснюється рішеннями відповідних місцевих органів влади, і попросив голову ДСНС надати повний список областей, де необхідно обмежити переміщення осіб і відповідним чином призупинити полювання. «Оформити це рішення як рішення Державної комісії з надзвичайних ситуацій», – доручив А. Яценюк.

Також Прем'єр-міністр України наголосив на необхідності проведення роботи з населенням. «Треба зібрати сільських голів, і щоб людям просто пояснювали. Палять траву – вогонь пішов далі на торф'яник. Торф'яник загорівся – і знову горять ліси. Ми відправляємо літаки». А. Яценюк нагадав, що лісові пожежі – не лише економічні збитки для держави, часто це призводить до людських втрат. «Тому це стосується всіх областей, колеги. Після засідання нашої комісії ви збираєте свої регіональні комісії. Туди запрошуєте керівників міст і голів сільських рад. Робота безпосередньо з людьми», – підкреслив глава уряду.

А. Яценюк укотре підкреслив необхідність притягнення до відповідальності осіб, які вчинюють умисні підпали, «і в тому числі порушують правила пожежної безпеки».

Крім того, Прем'єр доручив міністру внутрішніх справ посилити контроль за переміщенням осіб по зоні відчуження. «Голова ДСНС інформує мене, що контроль за переміщенням в зоні відчуження, м'яко кажучи, не досконалий. Ходять всі, кому не лінь. І я думаю, що ходять в тому числі і ті, які умисно підпалюють, з паспортами інших країн», – зазначив глава уряду.

А. Яценюк доручив А. Авакову додатково на декілька тижнів, доки триває високий температурний режим, відправити додаткові сили МВС та Нацгвардії для охорони й контролю за зоною відчуження (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 14.08).

У п'ятницю, 14 серпня, глава українського уряду А. Яценюк під час засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій доручив навести лад у Державному агентстві лісових ресурсів України.

А. Яценюк зазначив, що контролю за вирубкою лісу як не було, так і немає. Це ж питання на десятки мільйонів доларів. «Ліс рубають, кругляк іде на експорт. До речі, ми з Херсоном розмовляли. Траки цілі стоять, їдуть на Крим», – наголосив глава уряду.

Прем'єр-міністр України заявив, що наступного тижня запросить керівництво Дежлісагентства «з приводу реформування вашого агентства і цілої структури, яку ви зараз очолюєте». А. Яценюк відзначив, що це одне з найбільш ресурсних агентств у країні.

Він доручив керівництву Державного агентства лісових ресурсів України навести лад у роботі, у тому числі й щодо контролю над адміністративним кордоном між Херсоном та Автономною Республікою Крим. «Розберіться, звідки йде кругляк на Крим. Хто його рубає, хто дає дозволи. І хто там бізнесує», – доручив Прем'єр (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 14.08).

У п'ятницю, 14 серпня, Прем'єр-міністр України А. Яценюк під час засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій доручив відповідальним відомствам прискорити процедуру держзакупівель пожежної техніки та забезпечити передачу пального з держрезерву до Державної служби України з надзвичайних ситуацій.

Глава уряду наголосив, що на процедуру держзакупівель було виділено 200 млн грн, а також доручив розібратися, що наразі відбувається з придбанням пожежної техніки. «Ми з вами останній раз з приводу пожеж зустрічалися 15 червня. В мене така чудова довідка. Все виконано, все зроблено. Довідку прочитаєш – ні однієї пожежі в країні не має бути. Всі адміністрації відзвітували. Міністерства всі відзвітували. Правда, зовсім інше відбувається в реальності», – зазначив А. Яценюк.

Прем'єр-міністр доручив звернутися до Антимонопольного комітету та прискорити процедуру розгляду тендера. «Зараз нове керівництво Антимонопольного комітету, наскільки мені відомо, там зараз стала набагато більш прозора процедура. Будь ласка, зв'яжіться, публічно розгляньте це, тому що час іде. Вже пройшло два місяці, а у нас поки що нової техніки

немає», – наголосив глава уряду.

А. Яценюк також звернувся до Мінекономіки з дорученням разом з Держрезервом за невідкладною процедурою внести проект рішення уряду щодо невідкладної передачі авіаційного пального до ДСНС. «Тому що у нас буде як завжди. Всі дізнаються через місяць про те, що термін придатності цього пального вже скінчився. І ні пального не буде, ні можливості для Державної служби з надзвичайних ситуацій здійснювати вильоти», – наголосив Прем'єр-міністр України **(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)). – 2015. – 14.08).**

Кабінет Міністрів України постановою від 12 серпня 2015 р. № 579 затвердив Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність.

Положення встановлює порядок організації програм академічної мобільності для учасників освітнього процесу вітчизняних вищих навчальних закладів (наукових установ) на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних вищих навчальних закладів (наукових установ) на території України.

Відповідно до Положення право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм і проектів, договорів про співробітництво між вітчизняними вищими навчальними закладами (науковими установами) або їхніми основними структурними підрозділами, між вітчизняними та іноземними ВНЗ (науковими установами) і їхніми основними структурними підрозділами.

Крім того, право на академічну мобільність може бути реалізоване вітчизняним учасником освітнього процесу з власної ініціативи за підтримки адміністрації вітчизняного ВНЗ (наукової установи), у якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень.

Положенням визначено, що цілі, завдання та загальні правила забезпечення й реалізації права на академічну мобільність повинні відповідати основним принципам Спільної декларації міністрів освіти Європи «Європейський простір у сфері вищої освіти», вчиненої у м. Болоньї 19 червня 1999 р. (Болонська декларація).

Положення затверджено відповідно до п. 23 ч. 1 ст. 13 Закону України «Про вищу освіту» **(Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>)). – 2015. – 17.08).**

Керівництво та особовий склад Міністерства оборони України обурені цинічними обстрілами бойовиками українських населених пунктів, під час яких постраждали мирні мешканці районів, прилеглих до Маріуполя. Рішенням місцевої влади 17 серпня в Маріуполі оголошено день жалоби.

Порушуючи мінські домовленості, російсько-терористичні угруповання обстріляли мирні населені пункти, у результаті чого загинули двоє та поранені шестеро жителів Маріуполя, серед поранених є неповнолітня дитина.

Від дій бойовиків у Сартані (Іллічівський район Маріуполя) зруйновано понад 50 житлових будинків, у тому числі п'ять зруйновано прямими потрапляннями снарядів ворога. Наразі комунальні служби разом з військовими працюють над відновленням подачі електроенергії та водопостачання. Військові сапери разом із саперами ДСНС перевіряють територію населеного пункту на наявність небезпечних вибухових предметів і снарядів, що не здетонували, робота з обстеження території триває. Спостерігачі моніторингової місії ОБСЄ прибули до населеного пункту Сартана та розпочали роботу з фіксації наслідків обстрілу.

У населеному пункті створено оперативний штаб у складі представників органів виконавчої влади, військових і ДСНС з метою фахової оцінки наслідків обстрілу та надання необхідної допомоги всім постраждалим.

Після кожного такого обстрілу внаслідок цинічного нехтування мирними домовленостями страждають невинні люди, часто – діти. Обстріли мирних населених пунктів ще раз доводять, що людське життя для представників незаконних збройних формувань є нічим на шляху до досягнення власних амбіцій і збагачення.

Також увечері 16 серпня незаконні збройні формування зі 120-міліметрових мінометів обстріляли українські позиції в Красногорівці, Пісках, Мар'їнці, Первомайському. Упродовж години бойовики вели вогонь з «градів», мінометів, гранатометів і стрілецької зброї по опорному пункту сил АТО в с. Троїцьке. Також з «градів» били по Опитному.

Близько 22:00 по українських позиціях в Авдіївці була 152-міліметрова артилерія і міномети. Крім того, упродовж вечора цей населений пункт ще двічі обстрілювали з «градів». Також майже з 22:00 і до півночі «градами» накривали опорні пункти сил АТО в Пісках, Красногорівці, Березовому та Верхньоторецькому.

Загалом 16 серпня російсько-терористичні війська 148 разів порушили режим припинення вогню. Сімнадцять разів противник застосовував артилерію, 59 – міномети, 13 – реактивні системи залпового вогню, 70 – стрілецьку зброю та гранатомети (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 17.08*).

13 серпня міністр інфраструктури А. Пивоварський провів робочу зустріч з послом Туркменістану в Україні Н. Аманмурадовим для обговорення ситуації навколо авіасполучення з Туркменістаном.

У зустрічі також брав участь т. в. о. голови Державіаслужби М. Мельниченко.

Після тривалої дискусії сторонам вдалося домовитися, що питання

авіаційного сполучення з Туркменістаном вирішуватиметься на дипломатичному рівні, а Державіаслужба продовжить дозвіл на виконання польотів авіакомпанії «Туркменхавайоллари» за маршрутом Київ – Ашгабад до 23 серпня поточного року.

За цей час буде проведено роботу щодо встановлення паритетних умов для перевізників обох країн на виконання угоди між урядом України та урядом Туркменістану про співпрацю в галузі повітряного сполучення від 25.02.1993 р. (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 14.08*).

14 серпня 2015 р. відбулося засідання Міжвідомчої комісії із забезпечення виконання Рамкової конвенції ООН про зміну клімату, під головуванням в. о. міністра екології та природних ресурсів України С. Курикіна, який окреслив головну мету та основні завдання комісії.

Зокрема, В. Слівінська, директор бюджетної установи «Національний центр обліку викидів парникових газів», доповіла про проект Національного кадастру антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990–2013 рр. За результатами обговорення доповіді комісія вирішила одногосно схвалити проект Національного кадастру антропогенних викидів із джерел та абсорбції поглиначами парникових газів в Україні за 1990–2013 рр. та Мінприроди забезпечити подання Національного кадастру до Секретаріату Рамкової конвенції ООН про зміну клімату.

Про формування очікуваного національного-визначеного внеску (ОНВВ) України доповів В. Вежнін, директор департаменту кліматичної політики Мінприроди. Проект ОНВВ найближчим часом буде розміщено на офіційному сайті Мінприроди для громадського обговорення. Крім того, розпочато створення міжвідомчої робочої групи з питань імплементації Директиви 2003/87/ЄС, про це повідомила О. Балбекова, заступник директора департаменту кліматичної політики Мінприроди, начальник відділу кліматичної стратегії.

С. Курикін наголосив на важливості питань, пов'язаних зі зміною клімату, що стоять сьогодні не лише перед Україною, а й перед усім світом, та відновленні роботи Міжвідомчої комісії із забезпечення виконання Рамкової конвенції ООН (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2015. – 14.08*).

ПОЛІТИКА

В Нидерландах завершився перший етап подачі заявок на проведення референдуму по вопросу ратификации Соглашения об ассоциации Украины с ЕС.

Избирательный совет Нидерландов объявил, что в соответствии с

действующим законодательством активисты собрали 10 тыс. подписей, которые необходимы для подачи предварительной заявки на проведение референдума (<http://korrespondent.net/world/worlddabus/3552501-v-nyderlandakh-sobraly-10-tysiach-podpysei-na-referendum-po-ukrayne>).

Теперь в течение шести недель (с 18 августа до 28 сентября) для того, чтобы правительство страны организовало референдум, в избирательный совет должны быть направлены еще 300 тыс. подписей от граждан страны.

С инициативой провести референдум по вопросу о ратификации Соглашения об ассоциации Украины с ЕС выступила группа активистов «Комитет граждан Евросоюза». Это уже не первая массовая кампания, которую организует «Комитет граждан Евросоюза» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 18.08).

Австрия, Германия, Лихтенштейн и Швейцария заключили соглашение о взаимодействии по украинскому кризису.

Швейцария, Австрия, Германия и Лихтенштейн решили более тесно взаимодействовать в урегулировании кризиса в Украине. Об этом говорится в принятой министрами иностранных дел этих государств декларации по итогам встречи, состоявшейся в воскресенье, 16 августа, в г. Невшателе (Швейцария) (<http://korrespondent.net/world/3551990-chetyre-evropeiskyestrany-budut-vzaymodeistvovat-po-kryzysu-v-ukrayne>).

Министры приняли декларацию, которая предусматривает сотрудничество немецкоговорящих государств в рамках ОБСЕ. Документ содержит четыре пункта. Первый из них гласит, что четыре страны будут «совместно работать в целях нахождения решения кризиса в Украине». Кроме того, они намерены укреплять «способность ОБСЕ действовать», развивать экономические связи на пространстве ОБСЕ и участвовать в дискуссии о будущем европейской безопасности.

Министры вновь заявили о политической поддержке работы специальной мониторинговой миссии ОБСЕ.

В 2014 г. Швейцария председательствовала в ОБСЕ. В 2016 г. эти функции будет выполнять Германия, а в 2017 г. – Австрия.

Встречи министров иностранных дел Швейцарии, Австрии и Лихтенштейна проводятся ежегодно с 2006 г. С 2012 г. в них участвует Германия. Цель состоит в укреплении сотрудничества по вопросам, представляющим взаимный интерес (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.08).

Председательствующая в ОБСЕ сербская делегация созвала специальное заседание Постоянного совета организации по ситуации на Донбассе.

Как сообщает российское агентство ТАСС со ссылкой на пресс-службу ОБСЕ, мероприятие запланировано на среду, 19 августа.

Планируется, что на нем с докладом о ситуации на Востоке Украины выступит глава специальной мониторинговой миссии (СММ) Э. Апакан, он также проинформирует представителей 57 стран об усилиях самой СММ по наблюдению и созданию условий для урегулирования конфликта.

Как ожидают в секретариате организации, на заседании Постсовета по ситуации на Донбассе будет обсуждаться очередной виток насилия на Донбассе (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2015. – 17.08).

Госдепартамент США признал Россию и сепаратистов ответственными за обострение обстановки на Донбассе. Об этом сообщает РИА «Новости» со ссылкой на слова официального представителя департамента Дж. Кирби.

По поводу недавних обстрелов на востоке Украины Дж. Кирби отметил, что «нет никаких сомнений в том, что их совершили Россия и сепаратисты». Он потребовал от России и представителей самопровозглашенных «республик» исполнения обязательств Минских договоренностей (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net/ukraine/3552413-obstrely-na-donbasse-sovershyly-rossiya-y-separatysty-hosdep>). – 2015. – 18.08).

Евросоюз осудил эскалацию боев в Донбассе.

В ЕС осуждают эскалацию военных действий, продолжающуюся на Донбассе и повлекшую гибель людей, заявила в понедельник, 17 августа, К. Рей, официальный представитель главы дипломатии ЕС (<http://korrespondent.net/ukraine/3552251-evrosouiz-osudyl-eskalatsyui-boev-v-donbasse>).

«Совершенно обязательным является то, чтобы обе стороны соблюдали прекращение огня и принимали все необходимые меры с целью защиты гражданских лиц в соответствии с международным и гуманитарным правом», – сказала она.

При этом К. Рей ушла от ответа на вопрос, считаются ли нынешние военные действия близ Мариуполя той самой «красной линией», о недопустимости пересечения которой сепаратистами предупреждал ЕС (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.08).

Глава МИД Германии Ф.-В. Штайнмайер назвал ситуацию в зоне АТО «взрывоопасной» и призвал скорее провести встречу между участниками конфликта. Об этом сообщает немецкое издание Bild am Sonntag.

«Ситуация в Восточной Украине является взрывоопасной. Много поставлено на карту. Если стороны не станут на тропу мирного урегулирования, мы попадем на новый виток военной эскалации», – отметил он (<http://korrespondent.net/ukraine/3551851-shtainmaier-nazval-sytuatsyui-v>

donbasse-vzryvoopasnoi).

В связи с этим Ф.-В. Штайнмайер призвал украинскую и российскую стороны как можно скорее провести встречу между военными представителями участников конфликта и сотрудниками ОБСЕ, чтобы договориться об отводе вооружений (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.08).

ООН окажет жителям Донбасса любую помощь и будет поддерживать Украину. Об этом сообщил координатор по гуманитарным вопросам ООН Н. Уокер в рамках встречи с руководителем Донецкой военно-гражданской администрации П. Жебрийским.

Во время встречи отмечалось, что сейчас необходимо трудиться по двум направлениям: первое – это обеспечивать гуманитарные потребности граждан, второе – возвращать гражданам рабочие места. Представитель ООН также рассказал о подготовке проекта программы восстановления Донбасса. По словам координатора, проект будет включать в себя помощь по восстановлению инфраструктуры, а также по развитию социальных служб (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 16.08).

Кандидат в президенты США, миллиардер Д. Трамп заявил, что ему не нравится ситуация в Украине, но, по его мнению, это проблема Европы, а не Америки. Об этом он рассказал в интервью телекомпании NBC, передает ТАСС (<http://korrespondent.net/world/3551939-trampu-ne-nravytsia-chto-ssha-protyv-rossyy-rady-ukrainy>).

Он также отметил, что вступление Украины в НАТО не имеет большого значения. «Я слегка озабочен вопросом НАТО. Взять, к примеру, Украину: мы играем лидирующую роль в этом вопросе. Где Германия? Где страны Европы? Я не против помочь им, я не против оказывать им поддержку. Почему она не играет в этом вопросе основной роли? Мы как будто выполняем роль мирового полицейского», – заявил миллиардер.

На вопрос журналиста о том, «позволил ли бы он войти Украине в НАТО», став президентом, Д. Трамп ответил: «Я бы не придавал такого уж большого значения тому, войдет она или нет. Меня бы это не волновало. Если она войдет – замечательно, если не войдет – замечательно».

Говоря о своем отношении к НАТО, Д. Трамп заявил: «Я люблю справедливость и здравый смысл. Мне, разумеется, не нравится, что мы против России ради Украины, в то время как Германия сидит и получает всю нефть и весь газ, которые они могут, из России» (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.08).

Глава МИД РФ выразил обеспокоенность ситуацией на Востоке Украины.

Россия обеспокоена обострением ситуации на Донбассе, которая напоминает подготовку к полномасштабным боевым действиям, заявил в понедельник, 17 августа, министр иностранных дел РФ С. Лавров, передает РИА «Новости» (<http://korrespondent.net/ukraine/events/3552148-eto-uzhe-front-lavrov-o-sytuatsyyu-v-donbasse>).

«Тревожит ситуация на фронтах, уже можно говорить не о линии соприкосновения, к сожалению, а о фронте», – заявил С. Лавров на пресс-конференции по итогам переговоров со своим иранским коллегой Мохаммадом Джавадом Зарифом.

Министр напомнил, что стороны давно готовились подписать соглашения об отводе вооружений калибром менее 100 мм, демилитаризации Широкино, что могло бы способствовать снижению напряженности, однако этого не произошло, по его мнению, из-за позиции Киева. «Нас тревожит развитие событий последних дней, которые очень сильно напоминают подготовку к очередным боевым действиям», – заявил С. Лавров.

Как сообщал Корреспондент.net, в Мариуполе вечером 16 августа вновь были слышны залпы тяжелых орудий. Канонада была слышна во всех районах города. Позже стало известно, что сепаратисты, предположительно из САУ, обстреляли поселки Сартана и Лебединское. Утром 17 августа в милиции Донецкой области сообщили, что в результате обстрела Сартаны двое мирных жителей погибли, еще шестеро получили ранения (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.08).

Полпред ДНР Д. Пушилин сообщил, что донецкая сторона предложила ОБСЕ три шага по снижению напряженности на Донбассе. Об этом передает донецкое агентство новостей.

«Мы договорились с ОБСЕ по трем позициям, выполнение которых они сейчас обсуждают со своим руководством», – сообщил представитель сепаратистов (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3551934-v-dnr-nazvalytry-shaha-dlia-deeskalatsyy-konflykta-na-donbasse>).

По словам Д. Пушилина, первый шаг должен заключаться в отводе техники калибром свыше 120 мм, второй шаг – фиксация ночных обстрелов представителями ОБСЕ и СЦКК, а третий шаг должен представлять собой интенсифицирование подготовки документа по отводу техники калибром до 100 мм.

Ранее 16 августа представители сепаратистов ДНР заявили, что находятся в полной боевой готовности, ожидая возобновления полноценных военных действий на Донбассе.

Ранее представители ОБСЕ зафиксировали точки боестолкновений, где обе стороны используют тяжелое вооружение (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 16.08).

Голова Одеської облдержадміністрації М. Саакашвілі може очолити

список в облраду від об'єднаної партії «УДАР – “Солідарність”». Про це в ефірі Громадського-ТБ повідомив народний депутат І. Кононенко, передає УНН.

Він підкреслив, що з М. Саакашвілі це питання обговорювалося, але поки ще на це рішення немає його згоди. «На сьогодні Саакашвілі має високий рівень підтримки громадян одеського регіону. Саакашвілі, можливо (ми ще не отримали від нього остаточного погодження, але це питання проговорюється), піде першим номером в облраду від нашої партії», – завив він.

Нагадаємо, 29 травня М. Саакашвілі отримав громадянство України. 30 травня відповідний документ був оприлюднений на сайті Президента. Пізніше екс-президент Грузії був призначений губернатором Одеської області (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>)*. – 2015. – 14.08).

ЕКОНОМІКА

Нацбанк змінив процедуру видачі депозитов.

Национальный банк внес изменения в Положение о порядке осуществления банками Украины вкладных (депозитных) операций с юридическими и физическими лицами. Об этом говорится в сообщении пресс-службы НБУ (<http://korrespondent.net/business/financial/3551474-natsbank-uzmenyl-protseduru-vydachy-depozytov>).

В частности, Нацбанк исключил из положения дефиницию о купонных депозитных сертификатах и изменил определение депозитного сертификата.

НБУ установил порядок выдачи средств с банковских вкладов и банковских срочных вкладов в досрочном порядке по требованию вкладчика.

Кроме того, исключено определение, что эмитентами депозитных сертификатов могут быть только банки и юридические лица.

Также отменено требование в случае досрочного изъятия депозита пересчета средств на счета в банке, в котором был размещен вклад, и требование перечисления средств на другой счет не ранее чем через пять дней (*Корреспондент.net (<http://korrespondent.net>)*. – 2015. – 14.08).

Госстат рапортує об збільшенні інвестицій в Україну.

Прямые иностранные инвестиции в Украину во II квартале 2015 г. возросли впервые с начала 2014 г. (<http://korrespondent.net/business/economics/3551376-hosstat-raportuet-ob-velychenyy-unvestytsyi-v-ukraynu>).

Объем прямых иностранных инвестиций (ПИИ) в Украине в виде акционерного капитала на 1 июля 2015 г. составил 42,85 млрд дол., что на 1,78 млрд дол., или на 4,3 %, больше, чем кварталом ранее, сообщила

Госслужба статистики.

Ведомство зафиксировало квартальный прирост ПИИ впервые с начала 2014 г., что во многом связано со стабилизацией курса гривни.

Госстат отмечает, что нерезиденты во II квартале вложили 0,69 млрд дол. (в I – 0,35 млрд дол.) и одновременно изъяли 0,13 млрд дол. (0,22 млрд дол.), а позитивная курсовая разница составила около 1,2 млрд дол.

В то же время из-за сильного падения гривни в начале года в целом за полугодие ПИИ в Украину сократились на 6,4 %, или на 2,91 млрд дол., в том числе негативная курсовая разница составила 3,54 млрд дол.

Госстат также указывает, что доля инвестиций из России во II квартале 2015 г. возросла с 5,4 % – до 6,3 %, из Кипра – с 28,5 до 28,6 %, тогда как доля инвестиций из Германии уменьшилась с 13,2 до 12,8 %, из Нидерландов – с 12,1 до 11,9 %.

Статистическое ведомство уточняет, что объем внесенных в Украину ПИИ в расчете на одного жителя страны к началу июля этого года вернулся на уровень 1 тыс. с 0,96 тыс. дол. кварталом ранее, что, однако, ниже 1,07 тыс. дол. на начало этого года и 1,28 тыс. дол. – на начало прошлого (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 14.08).

Украина импортировала 475 млн куб. м газа из ЕС с начала августа.

С 1 по 16 августа топливо поступало исключительно по словацкому маршруту. Украина импортировала 474,6 млн куб. м газа из стран Евросоюза за это время, сообщила пресс-служба «Укртрансгаза».

«По состоянию на 17 августа голубое топливо накапливается в режиме 50,2 млн куб. м в сутки. Всего с начала 2015 г. в украинские подземные хранилища газа закачано 6,15 млрд куб. м, в том числе 0,7 млрд куб. м – за первую половину августа», – говорится в сообщении (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 17.08).

Зерноторговые компании Украины на данный момент уже экспортировали 3,76 млн т зерна. Об этом сообщили в пресс-службе Минагрополитики.

Согласно сообщению министерства, в частности, было отгружено пшеницы 1,437 млн т, а также кукурузы 1,119 млн т, ячменя – 1,204 тыс. т и прочих зерновых – 2 тыс. т. При этом на судна было загружено 427 тыс. т. Таким образом, объемы экспортируемых либо подготовленных к экспорту зерновых на данный момент составляют 4,195 млн т (пшеницы – 1,713 млн, ячменя – 1,355 млн и кукурузы – 1,119 млн т), сообщает пресс-служба Министерства (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 14.08).

Минфин назвал минимальную зарплату и прожиточный минимум в 2016 г.

Минимальная зарплата и прожиточный минимум вырастут совсем незначительно. Министерство финансов планирует установить их на уровне 1,378 тыс. и 1,33 тыс. грн соответственно с 1 января 2016 г., сказано в письме Минфина главным распорядителям бюджетных средств.

При этом с 1 декабря 2016 г. планируется увеличить минимальную зарплату с 1,378 тыс. до 1,543 тыс. грн.

«Прогнозный размер прожиточного минимума на 2016 г. рассчитан с учетом прогнозного индекса потребительских цен на 2016 г. (112 %)», – говорится в письме.

С 1 декабря 2016 г. прожиточный минимум планируется увеличить с 1,33 тыс. до 1,49 тыс. грн.

Для основных социальных и демографических групп населения прожиточный минимум планируется установить на уровне: для детей до 6 лет с января 2016 г. – 1,167 тыс. грн, а с декабря 2016 г. – 1,307 тыс. грн; для детей от 6 до 18 лет с января 2016 г. – 1,455 тыс. грн, а с декабря 2016 г. – 1,63 тыс. грн; для утративших трудоспособность лиц с января 2016 г. – 1,074 тыс. грн, а с декабря 2016 г. – 1,203 тыс. грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 14.08).

Проверка деятельности морских портов, которую инициировали Служба безопасности и Министерство инфраструктуры Украины, способствовала возвращению в государственный сектор экономики более 32 млн грн. Об этом сообщили в пресс-службе Министерства инфраструктуры Украины.

Также, по информации ведомства, в СБУ и Мининфраструктуры заявили, что проверка морских портов не затрагивает работу тех субъектов хозяйствования, а также портовых операторов, которые осуществляют эффективную и прозрачную деятельность, платят налоги и соблюдают требования действующего законодательства. Цель проверки деятельности портов – перекрытие каналов контрабанды и пресечения коррупционных действий. Так, ранее в СБУ заявили, что Одесский морской порт нанес ущерб государству в размере более 1 млрд грн.

Напомним, 13 августа в Верховной Раде был зарегистрирован правительственный законопроект, которым предлагается исключить 13 украинских морских портов из перечня объектов права государственной собственности, не подлежащих приватизации (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2015. – 15.08).

Россия приостановила импорт продуктов из Украины.

С 14 августа Россельхознадзор приостановил импорт животноводческой

и растениеводческой продукции из пяти стран, добавленных накануне правительством в список российского продовольственного эмбарго. Об этом заявил официальный представитель ведомства А. Алексеенко, передает «Российская газета».

Речь идет о запрете на ввоз рыбы, мясных изделий, молока и молочных продуктов, овощей и фруктов из Албании, Черногории, Исландии, Лихтенштейна и на «особых условиях» из Украины – запрет на импорт товаров из которой вступит в силу только в случае применения Киевом экономической части Соглашения об ассоциации с Евросоюзом.

«Технически, продукцию из стран, попавших под ответные санкции России, будут просто разворачивать на границе», – рассказал А. Алексеенко, отметив при этом, что об уничтожении речь не идет (*Korrespondent.net* (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/3551344-rossyia-pryostanovyla-ymport-produktov-uz-ukraynu>). – 2015. – 14.08).

Украина сократила импорт из России.

Украина за полгода серьезно снизила объемы торговли с Российской Федерацией. В январе – июне экспорт в Россию снизился на 59,4 %, импорт из РФ – на 65 %, передает УНН.

Объем украинского экспорта в РФ за шесть месяцев в 2015 г. составил 2 млрд 318 млн 212 тыс. дол., а импорта из РФ – 2 млрд 861 млн 284 тыс. дол.

При этом отрицательное сальдо внешней торговли Украины с РФ составило 543 млн 71 тыс. дол. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 17.08).

Норма обязательной продажи 75 % валютной выручки, по мнению банкиров, будет снова продлена. Срок действия этого требования истекает 3 сентября, однако его продлят как минимум на три месяца, считают банкиры, опрошенные «Интерфакс-Украина».

«Действие этой нормы Национальному банку имеет смысл продлить, поскольку она является эффективным инструментом управления курсом валют. Отмена же ее нежелательна, пока не стабилизируется экономическая ситуация в Украине, так как указанная норма по обязательной продаже – один из основных инструментов наполнения валютного рынка в нынешних нестабильных условиях», – отметила начальник управления валютного контроля Укринбанка Е. Соболев.

Аналогичной точки зрения придерживается и начальник отдела стратегического планирования Укрсоцбанка Е. Перельгин. «Определенная волатильность курса национальной валюты, внешнее давление на бюджет страны, доминирующая импортная составляющая и “болезненное” состояние платежного баланса не позволяют сейчас отменить данную норму», – сказал он.

Директор по рискам банка «Кредит Днепр» Е. Домуз отметила, что

действующая норма обязательной продажи части валютной выручки позволила наполнить валютой межбанк после девальвационных потрясений в начале года.

Эксперты полагают, что Нацбанк может уменьшить, а затем и отменить норму обязательной продажи валютной выручки не ранее 2016 г. «Полагаю, что это может произойти не ранее апреля 2016 г. при обязательных условиях стабилизации экономики и увеличении поступлений валюты в страну», – добавил первый заместитель главы правления Проминвестбанка В. Юткин (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 17.08).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Аналитики спрогнозировали рост украинской экономики на 20 лет.

Экономика Украины будет расти на 3,5 % в среднем в течение следующих 20 лет, считают эксперты проекта «Цена государства» (<http://korrespondent.net/business/economics/3552151-eksperty-rasschytyaly-kohda-ekonomyuka-ukrayny-vyidet-na-dokryzysnyi-uroven>).

«К концу 2015 г. экономика Украины сократится примерно до 90 % объемов производства 2008 г. (за вычетом оккупированных территорий). Начиная с 2016 г., ожидается восстановительный рост», – заявляют эксперты.

Они отмечают, что, учитывая свободные мощности после падения экономики в 2014–2015 гг., восстановительный рост ожидается достаточно интенсивный – на уровне 5 % в год, начиная с 2017 г.

«Однако когда объемы производства значительно превысят докризисный уровень (ориентировочно до 2020 г.), мы столкнемся с проблемой ограниченных мощностей, что повлечет замедление среднегодовых темпов роста экономики, – отмечают экономисты. – Мы предполагаем, что, начиная с 2021 г., среднегодовые темпы роста ВВП составят около 3 % в год».

Как сообщалось, Fitch прогнозирует падение экономики Украины по итогам 2015 г. на уровне 9 %, что соответствует прогнозам ключевых кредиторов страны – МВФ и Европейского банка реконструкции и развития. Восстановление экономики ожидается в следующем году.

По данным Госстата, в апреле – июне 2015 г. реальный валовый внутренний продукт снизился на 14,7 % по сравнению с аналогичным периодом 2014 г. В то же время, как сообщает Минэкономики, уровень теневой экономики продолжает расти и достиг 47 % (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.08).

Чиновники надеются, что украинская экономика будет падать медленнее.

Министерство экономического развития и торговли ожидает дальнейшего замедления темпов падения валового внутреннего продукта Украины в 2015 г. – из-за улучшения динамики во всех отраслях реального сектора экономики. Об этом говорится в аналитической справке, опубликованной на сайте ведомства.

В министерстве считают, что улучшение динамики падения ВВП будет обусловлено стабилизацией ситуации на финансовом рынке и восстановлением экономической активности в восточных регионах страны.

Важную роль в этом процессе также сыграет приспособление бизнеса к новым условиям, о чем свидетельствуют данные опросов НБУ относительно улучшения деловых ожиданий предприятий во II квартале, в частности, в сфере их финансово-экономического состояния и уменьшения свободных производственных мощностей, на фоне активизации экономических реформ. В то же время в министерстве признают, что наибольшее влияние на улучшение динамики ВВП все же будет оказывать эффект низкой статистической базы (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 16.08*).

Теневая экономика возросла до 47 % ВВП.

Украинская экономика наполовину погрузилась в тень. В I квартале уровень теневой экономики возрос на 5 п. п. по сравнению с аналогичным периодом 2014 г. и составил 47 % внутреннего валового продукта, пишет Forbes-Украина со ссылкой на расчеты Минэкономразвития.

«Потеря веры субъектов экономической деятельности в улучшение экономической и политической ситуации в ближайшее время побуждала их активно использовать схемы сокрытия части доходов, в том числе такие, как расширение убыточности и неплатежей в экономике», – отмечает ведомство.

Эксперты министерства добавляют, что увеличение уровня теневой экономики стимулировалось также ценовыми и девальвационными шоками, эскалацией военного конфликта на Востоке Украины и воздействием внешних негативных процессов: дальнейшим обострением политических отношений с РФ, сворачиванием экономических связей с ней.

Минэкономразвития напоминает, что в последний раз снижение объемов теневой экономики в Украине было зафиксировано в 2011 г. – с 38 до 34 % ВВП, после чего год ее объемы оставались стабильными, затем начали расти: в 2013 г. – до 35 %, в 2014 г. – до 41 %, что стало рекордным с 2007 г. уровнем (*Минфин.com.ua (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 14.08*).

Розничная торговля в Украине сократилась на четверть.

Государственная служба статистики опубликовала данные по розничной торговле за семь месяцев. В январе – июле оборот розничной торговли в

Украине сократился на 23,6 % по сравнению с аналогичным периодом 2014 г. – до 559,874 млрд грн, говорится на сайте Госстата.

Больше всего снизился оборот розничной торговли в Луганской и Донецкой областях – на 82,8 и 70,7 %, до 4,7 млрд и 19,1 млрд грн соответственно.

Наименьшее сокращение розничного товарооборота за семь месяцев года наблюдалось во Львовской (на 11,7 %, до 31,3 млрд грн), Тернопольской (на 12,6 %, до 11 млрд грн), и Житомирской (на 12,7 %, до 15,9 млрд грн) областях.

При этом розничный товарооборот в Киеве за отчетный период снизился на 13,8 % – до 86,8 млрд грн (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 17.08).

Еврогруппа одобрила третью программу помощи Греции.

Еврогруппа выступила за предоставление Греции третьей программы помощи. Первый пакет помощи по новой программе составит 26 млрд евро и будет предоставлен в несколько траншей до конца октября, заявил председатель Еврогруппы Й. Дейсселблум, передает ТАСС.

По его словам, объем третьей программы помощи Греции составит 86 млрд евро. «Объем программы помощи Греции составит 86 млрд евро, включая 25 млрд евро, предназначенных для рекапитализации банков», – сказал он.

«Первый транш помощи Греции составит 26 млрд евро. Это очень значительная сумма, которая будет предоставлена в несколько траншей до конца октября», – подчеркнул в свою очередь председатель Европейского стабилизационного механизма К. Реглинг. По его словам, первый платеж может быть осуществлен уже 19 августа.

По словам Й. Дейсселблума, рекапитализация банков Греции произойдет осенью после стресс-тестов, номинальное списание задолженности исключено. Он также подчеркнул, что средства вкладчиков греческих банков не пострадают.

«Еврогруппа считает, что рекапитализация может быть осуществлена при помощи обычных финансовых инструментов. Номинальное сокращение задолженности исключено», – сказал Й. Дейсселблум (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 15.08).

Канцлер ФРГ А. Меркель выступила против списания долгов Греции, передает телеканал ZDF.

«Классического списания долгов не может быть. Мы уже говорили об этом в июле», – сказала канцлер. По ее словам, у Германии и стран еврозоны есть пространство для действий в вопросе облегчения долгового бремени Греции (<http://korrespondent.net/world/3552004-merkel-vystupyla-protyv-ydey-spysaniya-dolhov-hretsyyu>).

Напомним, по мнению А. Меркель, переговоры в Брюсселе продемонстрировали новое качество работы греческого правительства по сравнению с последними месяцами.

Как сообщалось, в пятницу, 14 августа, Еврогруппа в Брюсселе приняла решение рекомендовать национальным парламентам стран ЕС ратифицировать начало переговоров о третьем пакете помощи Греции в размере 86 млрд евро. Голосование в бундестаге состоится в среду, 19 августа (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2015. – 17.08).

МВФ призывает списать часть греческого долга.

В пятницу, 14 августа, была достигнута договоренность по новому пакету финансовой помощи, которую получит Греция. После этого МВФ призвал министров стран еврозоны списать часть долгов, пишет «Интерфакс-Украина».

Глава Международного валютного фонда К. Лагард отметила, что Греция не сможет сама справиться с долгами: «Греция не может вернуть долги только путем собственных действий» (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 17.08).

Экономика Японии упала на 1,6 %.

Японская экономика в апреле – июне уменьшилась на 1,6 % в пересчете на годовые темпы после роста на 4,5 % в предыдущем квартале. Объем внутреннего валового продукта страны сократился на фоне снижения потребительских расходов, капиталовложений компаний, а также объемов экспорта, пишут «Вести. Экономика» со ссылкой на The Wall Street Journal.

Потребительские расходы в прошедшем квартале сократились на 0,8 %, снижение зафиксировано впервые за четыре квартала.

Капиталовложения компаний снизились на 0,1 %, объем экспорта рухнул на 4,4 %, что является самым существенным падением с 2011 г.

Сокращение японского ВВП относительно января – марта составило 0,4 % при ожидавшемся экономистами снижении на 0,5 %. Экономисты, опрошенные The Wall Street Journal, ожидали падения ВВП страны на 1,9 %.

«В настоящее время ни в самой Японии, ни за рубежом нет двигателя роста для экономики страны», – заявил Ю. Кодама, главный экономист Meiji Yasuda Life Insurance Co.

По мнению эксперта, перспективы введения Банком Японии дополнительных стимулирующих мер будут зависеть от того, продолжится ли экономический спад и в III квартале этого года (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2015. – 17.08).